1927), „Lühike eesti keeleõpetus“ I (*ibid.*, 1927; 8. tr. 1938), „Lühike eesti keeleõpetus“ II (*ibid.*, 1930; 6. tr. 1938; koos M. Tedre'ga), mis oma sisult ja meetodilt eesti grammatika käsitluses märgatavat edusammu tähistavad, siis „Eesti keskkooli-grammatika“ I—V (*ibid.*, 1935—36; koos K. Mihkla'ga; ilm. uustrükkides), „Emakeeleõpik algkoolidele“ V (*ibid.*, 1937; koos K. Mihkla'ga) ja „Väikeõigekeelsus-sõnaraamat“ (*ibid.*, 1933, 6. tr. 1937). Peale selle on ta avaldanud artikleid „Eesti Keeles“ (näit. „Keeleuuendus ja kirjakeele fikseerumine“ — „Eesti Keel“ 1927, nr. 5/6). M. oli 1934—39 G. Tuksam'i „Saksa-eesti sõnaraamatu“ redigeerija. Ta on olnud Akadeemilise Emakeele Seltsi juhatuse liige 1923—26 ja 1937—38. Oma õigekeelsuslikes vaadetes M. tugineb mõõdukalt käsiteldud otstarbekohasuse ja rahvakeelsuse põhimõtteile ning arvestab kaasaegse kirjakeele paremiku eeskujusid.

Isikl. jm. saadud andmed.

A. S-te.

MÕRU, M., vt. **LILIENBACH.**

***MÕTSLANE, Mats** (pseud.; kodanikunimega **Mart Kiirats**), kirjanik, oli 1926—29 Tartu E. Majandusühisuse teenistuses, elas seejärel Petseris ja 1929—32 Pärnus elukutselise kirjanikuna, on a-st 1932 Murru algkooli juhataja Pärnumaal Toris. — M. on avaldanud romaanid: „Mu kodu“ (Tartu, 1927), „Hilda Kõrevares“ (*ibid.*, 1928), „Külaotsa Hannes“ (*ibid.*, 1929), „Mõrane hing“ (*ibid.*, 1930), „Mäng“ (*ibid.*, 1930), „Kevadised vood“ I, II (*ibid.*, 1931, 1933); tõlkinud N. Ognev'i „Kostja Rjabtsevi päeviku“ (*ibid.*, 1929), M. Böhme „Langenud naise päeviku“ (*ibid.*, 1929) jt.

Isikl. saadud andmed; E. Kirj. 1934, nr. 1 (M. Sillaots). *F. T.*

***MÕTTUS, Alfred Julius**, tervishoiu- ja seltskonnategelane, oli 1927—28 haridusministriks J. Tõnisson'i (vt. ka *Suppl.*) valitsuses ja on olnud pärast seda haridus- ja sotsiaalministri abi, alates ministeeriumi lahutamisest 1936 sotsiaalministri abi, ning ühtlasi kogu aeg tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse direktor ja riigi tervishoiu nõukogu esimees. — M. talitas haridusministri kohal J. Lattik'u (vt. ka *Suppl.*) järglasena gümnaasiumide koondamise küsimuses pidurdavalt ning ettevaatlikult; siis anti seadus ka ainult ühe, nimelt Tallinna seminari ümberkujundamiseks pedagoogiumiks, pandi alus eritüübiliste koolide avamisele, korraldati tehnilise hariduse andmist, tehti soodustusi inglise keelele esimeseks võõrkeeleks saamisel ning pandi kehtima õpetajate uus tasuseadus ja algkoolide õppekava, milles uudse ainena esines kõlblusõpetus. M. on teotsenud „Estonia“ teatriseltsi esimehena tänini; ta on a-st 1936 „Estonia“ teatriseltsi ning Läti Rahvusooperi auliikmeks. M. oli III ja IV Riigikogu liige tööerakonna rühmas, 1937 Rahvuskogu I koja liige Tallinna esindajana ja on a-st 1938 Riiginõukogu liige.

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

***MÕTUS, Aleksander**, ärkamisaegne eesti üliõpilaskonna tegelane, suri 19. VII 1932 ukj. Tartus.

Post. 1929, nr. 322, ja 1932, nr. 167.

***MÄEVÄLJA** (end. perekonnanimi kuni 1936 **Mohrfeldt**), **Aleksander**, kirikuõpetaja ja kirjamees, elas pärast lahkumist tegelikust kiriku- ja kooliõpetaja tööst a-st 1927 Harjumaal Kõnnu v. Valgejõel Pikakosel, kus suri 8. VIII 1938 ukj. — M. on koostanud eluloolise ülevaate „Jakob Hurt“ (Tartu, 1934), mille jaoks on ta kogunud andmeid ka koha peal — Otepääl, Põlvas ja Tartus.

E. Kirj. 1937, nr. 1 (A. Palm); Pvl. 1937, nr. 24; „Eesti Kirik“ 1938, nr. 32; „Usuteadusline Ajakiri“ 1938, nr. 2; Pvl. 1938, nr. 213 jj.; „Uus Eesti“ 1938, nr. 216 jj.; isikl. saadud andmed. *J. K.*

***MÄGI, Jaan**, põllumajandusteadlane, on juhatanud loomakasvatuse profna loomakasvatuse kabinetti ja zootehnika katsejaama enda surmani 25. VII 1939 ukj. Elvas. — M. on osa võtnud oma erialal rahvusvahelistest kongressidest ja esinenud neil ka ettekannetega. M. oli Tartu Eesti Põllumeeste Seltsi esimees 1918—31 (valiti viimasel a. seltsi auliikmeks), E. Anglerite Kasvatajate Seltsi sekretär 1919—26, Talumajandusnõuande Büroo liige 1929—32 (büroo likvideerimiseni), E. Agronoomide Seltsi esimees 1923—38 ja oli ühtlasi selle auliige a-st 1936. Ta on olnud Riikliku Katseasjanduse Komitee

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 210